

Uudisraivaajana Puolaan

Ensimmäiset kymmenen askelta

Kristian Rother

4. helmikuuta, 2008

1. Älä pelkää

Puola on täysin siviistynyt maa. Kaikki huhut jotka voi kuulla länsi-Euroopassa ovat juuri tätä – huhuja. Kaikki talot ovat lämpöisiä, ja on juoksevaa vettä sekä sähköä. Voit ostaa samaa tavaraa niin kuin myös muualla. McMaailma-kauppojen verkosto on suhteellisen tiheä. Ei ole laumoittain gangstereita ja petkuttajia jotka vain odottaa ulkomaalaisia uhreja. Ja ettei taskuvarkaita unohdeta – tultueeni puolaan minulta varastettiin jotain täsmällisesti vain kerran – Berlin-Schöneberissä, Saksassa.

2. Löydä asunnon

Katto pään päällä on ehkä ensimmäinen tehtäväsi. Jos et puhu Puolaa, tarvitset tähän apua tulkintaan. Gazeta Wyborczassa, Puolan suurimmassa sanomalehdessä joka tiistaina on asuntoilmoituksia. Nopeammin löydät asuntoa netin kautta, esimerkiksi sivulta www.gratka.pl. Jos asut mieluummin ulkomaalaisten parissa, löydät niitä vaikka mistä hostellista – varsinkin syys- ja marraskuussa. Mutta en ole varma tuoko tällainen kansainvälinen kimppekämpä sinua lähemmäksi Puolaa.

3. Jätä vanha elämä taakse

Monta asiaa elämässäsi alkaa täysin alusta, siksi kannu huolta siitä että keskiydyt niihin. Siiis älä lorkoile uudessa asunnossa päiväkausia, vaikka se nätti paikka onkin. Jätä TV sinne mistä tulet, hävitä tietokonepelit levyiltä. Älä tuo yleensä liikaa tavaraa, niin pysyt liikkuvana. Ehkä ei jokainen tykkää tästä keinosta – muistuttaahan se Cortezia joka poltti laivansa että kannustaisi miehiään. Mutta se toimii.

4. Tunne kaupunkisi

Parhain keino tutustumaan uuteen maisemaan on lähteä kävelyille. Varsinkin suurissa kaupungeissa kannattaa tuntea usiampie teitä kotiin. On monta alueita missä talot näyttää hyvin samanlaisilta. Jos sinulta sattuu puuttumaan suuntavaisto, etsi suuntapisteitä (kirkkoja, pilvenpiirtäjiä) ja merkkää ne karttaan. Varsovassa et tarvitse muuta kuin kompassin. Etsit vain kulttuuripalatsin, ja tiedät heti missäpäin kaupunkia olet. Mutta älä luota liikaa karttoihin tai GPSään, kun ne joskus lakkaa toimimasta. Poznanissa ja Krakovassa kaikki tärkeät paikat on keskustan markkinapaikan ympäri, mutta Varsovassa ne lojuua eri kaupungin puolilla. Siellä siis kannatta tietää etukäteen minne on menossa. Alussa turistikirjat auttaa, mutta kun olet valmiiksi katsellut merkkipisteet, tarvitset paikkakunnallisten neuvoa mielenkiintoisten paikkojen löytämiseen.

5. Opi kieli

Tämä on credoni tärkein kohta, ja se on varsinkin totta Puolassa. Monta ihmistä ei puhu Englantia ollenkaan. Muutenkin auttaa jos pystyy kysellä ihmisiltä omalla kielellään. Etsi itsellesi hyvä opettaja ja kielikirja. Opi ensimmäiset 500 sanaa ennen kuin edes lähdet matkaan. Myöhemmin voit etsiä tandempartnerin harjoitteluun tai vaikka juurumaankin. On tärkeämpi pärjätä jokapäiväisessä kommunikaatiossa kuin osata gramaatikan tai kirjakielen niksit. Puolalaiset kehuavat mielellään pieneäkin edistystä! Voit kuulla „Puhut kyllä hyvin Puolan kieltä“ jopa muutaman viikon kuluttua, mutta osaat sen vasta sitten tosi hyvin kun ihmiset lopettaa sen huomauttamisen.

6. Tapaa ihmisiä

Urheilu, tanssit ja pelit ovat hyviä mahdollisuuksia tutustua ihmisiin. Kaikenlaista puuhaa joka iänryhmälle länsi-Varsovassa löytyy Osrodek Kultury Ochotasta (www.oko.com.pl). Myös kansainväliset verkkosivut kuin www.hospitalityclub.org ovat hyvin suosittuja Puolassa. Usein on hyvä alko lähteä yhdessä kaljalle, mutta oikein hyvien ystävien löytäminen kestää. Jos tulet Puolaan yksin, ja et ole Erasmus-opiskelija, tulet viettämään enemmän aikaa yksin kuin kotona.

7. Et ole kotona

On asioita jotka toimii hyvin erilaisella tavalla. Älä ärähdy niistä. Muut kestää ikuisesti, esimerkiksi jonot supermarketissa tai bürokratiia. Muista että melkein kaikkeen tarvitset PESEL-numeron, missä sinun allekirjoitusta kysytään. Jotkut asiat on kamalia, kuin junalippujen ostaminen. Ja joskus voi tuntua siltä ettei juuri mikään toimi. Se on alussa aika tavallista. Voi tulla kotia ikävää, mutta on sekin kunnossa. Silti kannatta jatkata seuraavana päivänä!

(Tässä kohdassa varoitin muitten kielten versioissa Puolalaisesta korkeaprosenttisesta juomasta, mutta jos tulet Suomesta niin sinua varmana jo varoitettiin siitä.)

8. Opi historiaa

Puolan historia on hyvin mielenkiintoinen, värikäs ja aika tyypillinen Euroopasta. Etsi kuuluisia Puolalaisia sinun lempialueilta – niitä varmasti on. On myös muutama tärkeää mutta surullisia jaksoja Puolan meneisyudessa – jos olet kotoisin Saksasta, Itävallasta, Venäjästä tai Ruotsista sinun kannattaa tietää ainakin montako kertaa esi-isäsi väkivaltaisain tunkeutui puolaan. Ei sinua yleensä kukaan siitä syytä, mutta se auttaa ymmärtää ihmisiä.

9. Pysy liikkuvana

Puolassa on enemmän kuin yksi kaupunki. Ota itsellesi aikaa matkustamiseen yli viikonlopun. Junayhteydet ovat hyviä, ja matka-aikoja voi Suomeen verrata. Älä matkusta iltapäivällä, kun junat ovat yleensä silloin hyvin täysinäisiä. Pystyt halvalla kuljetta polkupyörää junalla vaikka mihin. Myös suosittelen, jättää Krakovan keskusta taakse ennen auringonlaskua, kun silloin siellä liikkuu synkkä lauma turisteja jotka etsi pelkästään halpaa kaljaa ja seksiä.

10. Rentoudu

Puolalaiset tietää miten juhliitaan. On muitakin mukavaa mihin voi tutustua – tai rakastua. Esimerkiksi Poznanin kaupungin atmosfieriin, Kayah-laulajattareen ja Puolalaisten tomaattejen makuun (tehtiin Saksalais-Puolalainen tomaattitesti, ja Saksan tomaatit joutui muusiksi). Myös suosittelen Klepsydra baaria Nowy Swiat-kadussa 22/28, paviljoni 14 toisessa takapihassa. Ja mitä vielä? Sen on sinun koettava itse!